Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolvtiones Lectissimorvm Casvvm

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Leges.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

Visual Library

à Principe apud quem ſunt, ſi delictum committant, quod iure gentium damnetur: quia non debet eis ſuffragari ius, quod ipſi primi violarunt. Farinac. & alij 16. Hoc tamen intelligendum eſt de ſolis Legatis Principum ſæcularium, nam Nuntij Pontificis cum totâ familiâ, etiam laicâ vndequaque immunes ſunt. *p.6.tr.8.reſ.2.*

Leges.

1 LEges humanæ ciuiles vt obligent, requiritur acceptatio populi, alioquin eſſent nimis oneroſæ. (Leſſius & alij 11.) Leges autem Pontificiæ ab eiuſmodi acceptatione non pendent; quia Pontif. iuriſdictionem accipit immediatè à Deo: (Suar. & alij 7.) ſi tamen per non vſum aliqua eſt abrogata non obligat ampliùs *p.1 tr.10.reſ.1.*

2 Qui primi contra legem latam agũt, nec eam acceptant, peccant. (Suar. & alij 8) etſi quidã contrarium doceant. (Bonacin. & alij 2.) Quòd ſi Epiſcopi & Principes, qui tunc viuunt cùm lex Pontificis primùm promulgatur, eam non recipiunt; ſucceſſores eorum excuſantur. Becan. Semper tamen licet ſupplicationem pro reuocandâ lege por-

porrigere, & interim illam non ſerua-re, donec legiſlator mentem ſuam ape-ruerit. Suar.& alij 3. *ibid. reſ.* 2.5.& 6. & *p.5.tr.14.reſ.8.*

3 Non tenētur Epiſcopi procurare vt leges Pontificię in ſuis diœceſibus pro-mulgentur, aut recipiantur, niſi Ponti-fex hoc ipſis committat. Præpoſ. & Sylu *p 6.tr.6.reſ.38* ſed non eſt neceſſe illas promulgari in ſingulis diœceſibus, & prouinciis, ſufficit ſi Romę promul-gentur. (Suarez, Vaſquez & alij 26.) Non tamen cenſentur obligare, niſi poſt duos menſes, à promulgatione. (Valent.& alij 10.) Imò probabile eſt, & tutum, non obligare, niſi poſt promul-gationem in ſingulis diœceſibus. Moli-na & alij 16 *p 1.tr.10.reſ.8.& 9. & p.5. tr.14.reſ.25 & p.6.tr.6 reſ.39.*

4 Ius ciuile extra ditiones imperij non obligat, niſi quantum alij Principes il-lud admiſerunt. Salas & alij 5. Decretũ autem Gratiani nullibi habet vim legis, neque ex Auctoribus, neque ex aucto-ritate Pontificis, neque ex conſuetudi-ne. Suar.& alij 8 *p.5.tr.14. reſ.69. & 68.*

5 Lex quæ fertur, verbo imperatiuo, regulariter loquendo, obligat ſub mor-tali (v.g. *Sacerdotes quamprimùm confi-*

teantur ſi celebrauerint, &c.) quando eſt materia grauis, niſi aliud ex coniecturis appareat. (Vaſquez & alij 3.) Sed nõ deſunt qui contrarium doceant. Ledeſm. & alij 2. Nemo tamen obligatur ante ſeptennium, etſi habeat vſum rationis, nam hoc per accidens eſt. Sancius *p.4.tr.4. reſ.*191. *& tr.*3. *reſ* 52.

6 Vt lex non obliget, ſatis eſt eam nõ obſeruari, etiamſi Princeps hoc neſciat: quia leges humanæ feruntur cum hac tacitâ conditione, ſi populus recipiat. Salas & alij 2. *p.*1. *tr.*10. *reſ.*4.

7 Non-vſus, quando continet vſum contrarium, quod fit quando repugnat præcepto affirmatiuo, poteſt abrogare legem. Lorca & alij. Et ad hoc non requiritur certum tempus, ſed ſolùm repugnantia per actus contrarios, ſufficientes iudicio prudentum: nullum enim ius præſcribit certum tempus, v.g. 10. annorum. Suar. & alij 4. Sciente Principe & non puniente, vel eius Auditoribus, & Epiſcopis, aliqui ſentiunt ſufficere duos, vel tres actus contra legem. Azor. & alij 6. ſed hoc potius relinquendum eſt arbitrio iudicis. Pontius & alij 3. *ibid. reſ.*7. *& p.*6. *tr.*5. *reſ.*18. 6. *&* 7. Imò quidam docent nullam requiri

quiri præſcriptionem, quoad forum conſcientiæ, ſed ſatis eſſe quòd conſuetudo ſit rationabilis. Palatio. quod an ſit probabile, tu cogita; nam communiter, contrarium docent. *p.5.tract.14. reſol.62.*

8 Quando ceſſat finis adæquatus legis in caſu particulari, ceſſat etiam obligatio. Quia valet argumentum de toto ad partem, ex eo quòd quando ratio legis ceſſat in totum, ceſſet etiam lex in totũ. Granad.& alij 9. *p.1.tr.10.reſ.28.*

9 Lex fundata in præſumptione non obligat in conſcientiâ, ſi præſumptio in aliquo caſu ſit falſa. Quare hæres qui non confecit inuentarium, non tenetur in foro conſcientiæ ſoluere legata, vel debita defuncti, ſi excedant vires hæreditatis. Layman & alij 5.*idi.reſ.27.*

10 In dubio circa legem, non eſt locus Epieikeiæ, ſed ſeruanda ſunt verba legis, vt ſonant: quia lex eſt in poſſeſſione. Suarez, & alij 6. Contrarium tamen tenet Salas & alij 3.*p.4.tr.3.reſ.23.*

11 Si dubitetur an lex ſit vſu recepta, vel an obliget ad mortale, poteſt quis adhærere ſententiæ neganti, (Nauar. & Azor.) An conſuetudo ſit inducta ex intentione obligandi, an verò ſit tan-

tùm deuotionis, & honeſtatis; hoc poſterius eſt præſumendum. Suarez & alij *6.p.1.tr.10.reſ.3.25.* & *30. & p.4. tr.3. reſ.58. & p.6.tr.5.reſ.12.* Imò, etſi certus ſis de lege, ſi tamen dubites an ratione alicuius neceſſitatis, vel alterius circumſtantiæ excuſeris, probabiliter non teneris eam ſeruare, ſi eius executio eſt tibi incommoda, & moleſta. Salas. *p.4. tr.3.reſ.22.*

12 Legiſlator qui non habet Superiorem, tenetur quidem legibus quæ omnes obligant, vt taxantibus pretia mercium: non tamen vi coercitiuâ, ſed directiuâ, vt ſit conformitas inter caput, & membra: ſed non peccat mortaliter ſi eas non ſeruet, niſi iurauerit ſe ſeruaturum. Leſſius & alij *3. p.1. tr.10. reſol.10.*

13 Regulares non tenentur obſeruare leges Synodales Epiſcoporum niſi ex decentiâ, & ad vitandum ſcandalum. Suar. & alij 6. Sunt tamen multi caſus in quibus Religioſi etiam exempti tenentur legibus, & ſententiis Epiſcoporũ, quia ſunt in iure expreſſi. *ibid reſ.11.*

14 Lex pœnalis Eccleſiaſtica, putà excomm. ſuſpenſionis, &c. obligat ſub mortali, ex communi DD. ſententiâ.

Quam-

Quamuis id negent de aliis pœnis, ex-ceptâ excomm. Valent.& Salon. *ibid. reſ.*21.

15 Lex pœnalis ſiue purè pœnalis, ſiue mixta in materiâ graui, v.g. quæ aliquid vetat ſub pœnâ capitis, cōfiſcationis bonorum, dānationis ad triremes, &c. obligat ſub peccato mortali. Quia pœna ſupponit culpam. Suarez, & alij 14. Contrarium tamen eſt probabile. Nauarr.& alij 7.*ibid. reſ.*17.18.& 20.

16 Declarationes Cardinalium maximi quidem ſunt ponderis, tamen vim legis non obtinent: quia lex non obligat niſi promulgetur; ſed dictæ declarationes non promulgantur. Sanch. & alij 8.*ibid reſ.*29. *Sed poſtea iudicium ſuſpendit Auctor. p.*5.*tr.*2.*reſ.*96.

17 Regulæ Cancellariæ non obligant in foro interiori: quare donatio inter viuos facta per Epiſcopum intra viginti dies ante obitum, valet in foro conſcientiæ, licet per regulam Cancellariæ ſit nulla Valerus. *p.*1.*tr.*10.*reſ.*43.

Vide *Pœna, Statutum.*

Ludus, Ludere.

1 QVi domum ſuam exponit omnibus ad ludendum aleâ, peccat

mor-